

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2012. május 4.

I. sz.

**TÁJÉKOZTATÓ
az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámu kérések (kizáró jellegűek). Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 51 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Nevezze meg latinul az emberi test fő részeit!

3 pont

- fej: *caput*.....
 nyak: *collum, cervix*.....
 törzs: *truncus*.....
 mellkas: ... *thorax*.....
 has: *abdomen*.....
 medence: .. *pelvis*.....

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

**2. Párosítsa az alábbi szövetek típusaihoz a megadott
jellemzőket!**

4 pont

Írja a számokat a megfelelő betűjelhez!

- A: hámszövet
 B: kötő- és támasztószövet
 C: izomszövet
 D: idegszövet

1. feladatuk a sejtek, szövetek összekapcsolása, szerepük van a szervezet passzív tartásában
2. a szervezet információs rendszerét építik fel
3. összehúzódásra képes
4. a test felszínét borítja, testüregeket béleli

A: ... *4*...; B: ... *1*...; C: ... *3*...; D: ... *2*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* Fogalmazza meg röviden a daganat lényegét!

2 pont

*Kimutatható ok nélküli kóros szövetburjánzás,
 meghatározott biológiai szövet kóros szövetburjánzása*

4. **Nevezze meg a szív elsődleges- és másodlagos ingerképző 2 pont** központját!

Elsődleges ingerképző központ: ...*sinuscsomó*...

Másodlagos ingerképző központ: ...*pitvar – kamrai csomó*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. Írja le a medencecsontot alkotó csontokat magyarul! 3 pont

- *csípőcsont*
- *ülőcsont*
- *szeméremcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Ismertesse a hasizmok feladatát! 2 pont

- *törzset előre hajlítják, alsó végtagokat emelik (összehúzódás)*
- *állandó hasi nyomás biztosítása*
- *hasi légzés (főleg férfiaknál)*
- *hasprés (vizeletürítésnél, székletürítésnél és a szülésnél van szerepe)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

7. Húzza alá a csonttörések tüneteit! 4 pont

- sipoly
- fájdalom
- alakváltozás, duzzanat
- izomsorvadás
- mozgáskiesés
- X-láb
- vérömleny
- vérmérgezés

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása esetén fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

- 8. Határozza meg az agglutinogén fogalmát, és nevezze meg 3 pont a típusait!**

Fogalma:

Az emberi vörösvértestek felszínén található antigén tulajdonságú anyag.

Típusai:

- *A agglutinogén*
- *B agglutinogén*

(Fogalmára: 1 pont; típusaira: 1-1 pont adható!)

- 9. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** **2 pont**

Hogyan hat a Ca hiánya a véralvadásra az emberi szervezetben?

- *megnő a véralvadási idő*

Hogyan hat a Ca hiánya az izomműködésre az emberi szervezetben?

- *izomgörcsök lépnek fel*

(Helyes válaszonként 1 - 1 pont adható!)

- 10. Sorolja fel az embólia fajtáit!** **3 pont**

- *thromboembólia*
- *légembólia*
- *zsírembólia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 11. Húzza alá a vörös csontvelő feladatait!** **3 pont**

- hézagpótló szerep
- vörösvértestek képzése
- lymphocyták képzése
- granulocyták képzése
- vérlemezkék képzése
- vér raktározása

(Csak a három /3/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

12. Sorolja fel a gége porcait!

2 pont

- pajzsporc
- gyűrűporc
- kannaporc
- gégefedor

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

13. Határozza meg röviden az alábbi fogalmakat!

2 pont

Vitálkapacitás:

Maximális belégzés után a maximális kilégzett levegő mennyisége (4-4,5l).

Reziduális levegő:

Teljes kilégzés után a tüdőben maradt levegő mennyisége.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.* Ismertesse a tüdőasztmát (asthma bronchiale) a megadott szempontok alapján!

5 pont

Lényege:

A hörgők falában lévő simaizomzat rohamokban fellépő görcse, melyet a kishörgők nyálkahártyájának duzzanata kísér.

Oka: Írjon kettőt /2/!

- virágpor
- szőr
- toll
- kémiai anyag
- étel

Tünetei: Írjon négyet /4/!

- hirtelen jelentkező nehézlégzés
- légzési segédízmok segítségével próbál levegőhöz jutni
- rövid, kapkodó belégzés után, hosszan elnyúló, sípoló kilégzés
- köhögés kezdetén száraz, majd üvegszerű, tapadós (szívós nyák) ürül
- szapora pulzus

(Lényegére: 2 pont; Okra: 0,5-0,5 és tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

15. Párosítsa az alábbi tápanyagokat a bontó enzimeikkel! 2 pont
Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!

1. fehérjék	A. kollagenáz, elasztáz
2. szénhidrátok	B. lipáz
3. zsírok	C. tripszin
4. kötőszöveti rostok	D. amiláz

1.- ... **C**... 2.- ... **D**... 3.- ... **B**... 4.- ... **A**...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

16.* Ismertesse a májzsugorodást (cirrhosis hepatis) az 5 pont
alábbiakban megadott szempontok szerint!

Lényege:

A májsejtek pusztulásával járó krónikus betegség.

Oka: Írjon kettőt /2/!

- *túlzott alkoholfogyasztás*
- *fertőzés*
- *epeutak, epehólyag idült gyulladása*

Tünetek: Írjon hatot /6/!

- *haspuffadás*
- *nyomásérzékenység a jobb bordaív alatt*
- *testtömeg csökkenés*
- *fakó, enyhén sárga bőr*
- *bőrviszketés*
- *hasvízkór*
- *bőrön csillag alakú értágulatok*
- *tág vénás hálózat a hasfalon*
- *nyelőcső varix repedés*

(Lényegére: 1 pont; okaira, tüneteire: 0,5-0,5 pont adható!)

17. Húzza alá az alábbi felsorolásból azokat a tápanyagokat 1 pont amelyek elsősorban energiaszolgáltatók!

- fehérjék
- víz
- szénhidrátok
- vitaminok
- zsírok
- ásványi sók

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

18. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 5 pont

Mely tápanyagok bontása kezdődik a gyomorban?

- *fehérjék*

Mely tápanyagok bontása kezdődik a szájüregben?

- *szénhidrátok*

Hol termelődik az epe?

- *a májban*

Hol tárolódik az epe?

- *az epehólyagban*

Mi az epe feladata?

- *a zsírcseppek emulgeálása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Sorolja fel a tubulus részeit! 3 pont

- *elsődleges kanyarulatos csatorna*
- *Henle-kacs*
- *másodlagos kanyarulatos csatorna*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Ismertesse a veseműködés szabályozás legfontosabb elemeit! 2 pont

- *idegi szabályozás- a vese ereinek viselkedésére hat*
- *hormonális szabályozás- az ADH-hormon, és az alduszteron végzi*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* Határozza meg az alábbi vesebetegségek lényegét! 4 pont

Krónikus urémia:

- A vese állomány súlyos csökkenése következtében működésének teljes beszűkülete.

Vesekövesség:

- A vese üregrendszerében különböző oldott sók kő formájában kicsapódnak, innen a húgyvezetékbe illetve a húghólyagba jutva akadályozhatják, vagy teljesen elzárhatják a vizelet útját.

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

22. Sorolja fel a külső és a belső férfi nemi szerveket! 4 pont

Külső nemi szervek:

- *herezacskó*
- *hímvessző*

Belső nemi szervek:

- *here*
- *mellékhhere*
- *ondóvezeték*
- *ondózinór*
- *ondóhólyag*
- *dülmirigy*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23. Válaszoljon röviden a női nemi működésre vonatkozó kérdésekre! 4 pont

Mi a szerepe a sárgatest hormonnak (progeszteronnak)?

- *a méhnyálkahártya előkészítése a megtermékenyített petesejt befogadására*

Hol található a sárgatest?

- *a petefészek kéregállományában*

Mi a széles méhszalag feladata?

- *a méhet és a petefészköt rögzíti*

Mely hormon felelős a női nemi jelleg kialakulásáért?

- *az ösztrogén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Ismertessen a meddőség női okai közül kettőt /2//!**2 pont**

- nemi szervek fejletlensége, fejlődési rendellenessége
- nemi szervek, főleg a méhkürt gyulladásos elzáródása
- endokrin és anyagcsere betegségek

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Húzza alá a helyes válaszokat!**3 pont**

Hol tárolódik az oxitocin nevű hormon?

- a hypophysis hátsó lebényében
- a hypophysis elülső lebényében

Mi a hatása a somatotrop (növekedési) hormonnak?

- a csontok hosszirányú növekedésének serkentése
- a csontok hosszirányú növekedésének gátlása

Hol termelődik a tiroxin nevű hormon?

- a pajzsmirigyben
- mellékvesékben

Hol termelődik a timozin?

- a csecsemőmirigyben
- a hypophysisben

Mi a szerepe a somatostatin hormonnak az emberi szervezetben?

- a testnövekedést gátolja
- a testnövekedést fokozza

Mely hormont termeli a tobozmirigy?

- a melatonin
- az ösztrogént

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

26.* Jellemezze az antidiuretikus hormont (ADH)!

2 pont

Írjon kettőt /2/!

- a vese gyűjtőcsatornáiban a vízvisszaszívást szabályozza (befolyásolja a szervezet só- vízháztartását, és az ürített vizelet mennyiségett)
- megakadályozza a vér besűrűsödését
- erős érósszehúzó hatás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* Ismertesse az acromegaliát a megadott szempontok szerint!

6 pont

Oka: *a növekedési hormon túltermelődése a fejlődés befejezése után*

Tünetei: Írjon nyolcat /8/!

- a csontok végi részének növekedése
- arckifejezés eldurvulása
- orr megnagyobbodása
- lábujjak meghosszabbodása
- kézujjak meghosszabbodása
- szexuális aktivitás csökkenése
- rendszertelen menstruáció
- durva tapintatú bőr
- púposág

(Okra 2 pont; tünetekre 0,5-0,5 pont adható!)

28. Írja le a gerincvelői idegek tagozódását és számát!

5 pont

- 8 pár nyaki ideg
- 12 pár mellkasi ideg
- 5 pár ágyéki ideg
- 5 pár keresztcsontri ideg
- 1 pár farkcsonti ideg

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29.* Határozza meg a szinapszis fogalmát és feladatát! 2 pont

Fogalma:

Két idegsejt találkozásánál található összeköttetés.

Feladata:

Itt történik az ingerület átadása egyik idegsejtről a másikra az ingerületátvivő anyagok (neurotranszmitterek) segítségével.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Ismertesse két /2/ szempont rövid leírásával, miért 2 pont
veszélyes a koponyaúri nyomásfokozódás!

- felnőtt korra az egyes koponyacsontok teljesen összecsontosodnak, így az agy tágulásra képtelen üregben helyezkedik el
- az agyi térszűkítő folyamatok nyomásfokozódással járnak, mely nyomás az agytörzset beszorítja az öreglyukba (beékelődés)
- ennek következtében az ott lévő életfontosságú központok vér és oxigén hiány miatt elpusztulnak

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31. Nevezze meg, mely agyideg közvetíti a szaglással felvett 1 pont
kémiai információt!

I. agyideg (szaglóideg)

32. Ismertesse az üvegtest feladatát! 1 pont

Az üvegtest feladata a szem állandó alakjának biztosítása

33.* Sorolja fel a szürkehályog (cataracta) kialakulásának lehetséges okait! Írjon hatot /6/! **3 pont**

- ionizáló sugárzás
- cukorbetegség
- gyógyszerek
- szemsérülések
- kémiai anyagok
- veleszületett (az anya terhessége alatti rózsahimlő fertőzés)
- szövődményes szemelváltozások
- öregkorban a szem széli részén kialakuló homály

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

34.* Soroljon fel hat /6/ tünetet, melynek alapján a sérültnél belső vérzésre gondol! **3 pont**

- hűvös, nyirkos bőr
- sápadt, hamusziürke arczín
- szapora pulzus
- fájdalom
- szomjúságérzés
- zavartság, nyugtalanság
- vérzés valamely testnyílásból

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)